

Sygn. akt VU 54/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku M. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania M. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 4 grudnia 2013 r. sygn. (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. R. prawo do emerytury poczynając od dnia (...) 2013 roku,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz M. R. kwotę 60,00 zł (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.**

Sygn. akt VU 54/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 grudnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy M. R. prawa do emerytury.

Od decyzji powyższej wnioskodawca odwołał się w dniu 30 grudnia 2013 roku. Wniósł o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, że przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych. Wskazał, że pracował w takich warunkach także w okresie od 11 lipca 1991 roku do 31 sierpnia 1992 roku w Przedsiębiorstwie Produkcyjno Usługowym (...) Spółce z o.o. w B. ma stanowisku montera – brygadzysty.

Na rozprawie w dniu 18 czerwca 2014 roku wnioskodawca sprecyzował odwołanie wskazując, że wnosi o zaliczenie do stażu do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w ww. przedsiębiorstwie od 11 lipca 1991 roku do 1 stycznia 1992 roku oraz od 16 marca 1992 roku do 31 sierpnia 1992 roku.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

M. R., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 22 listopada 2013 roku wniosek o emeryturę.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-7 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach wynosi łącznie 14 lat, 6 miesięcy i 11 dni.

Są to okresy zatrudnienia: od 26 czerwca 1971 roku do 13 maja 1972 roku w Elektrowni (...) w B. na stanowisku ślusarza remontowego; od 29 maja 1972 roku do 24 kwietnia 1974 roku, od 23 kwietnia 1976 roku do 30 czerwca 1978 roku, od 16 kwietnia 1985 roku do 14 lutego 1990 roku oraz od 1 lipca 1990 roku do 10 lipca 1991 roku w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w O. na stanowisku montera kotłów i urządzeń pomocniczych; od 18 lipca 1978 roku 12 maja 1979 roku w Przedsiębiorstwie (...) – (...) (...) w B. k/B. na stanowisku montera konstrukcji stalowych, od 17 lipca 1979 roku do 1 sierpnia 1981 roku we (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) we W. na stanowisku zbrojarza oraz od 5 października 1981 roku do 31 lipca 1982 roku w Przedsiębiorstwie (...) Wielkim Zespole (...) w B. k/B. na stanowisku montera konstrukcji stalowych.

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 11 lipca 1991 roku do 31 sierpnia 1992 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno Usługowym (...) Spółce z o.o. w B. k/B.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy pracodawca wskazał, że był on zatrudniony na stanowisku montera – brygadzysty. W okresie od 2 stycznia 1992 roku do 15 marca 1992 roku wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym.

(dowód: świadectwo pracy k. 14 w aktach ZUS)

Przed zatrudnieniem na stanowisku montera-brygadzysty wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w O. w okresie od 16 kwietnia 1985 roku do 10 lipca 1991 roku na stanowisku montera kotłów i urządzeń pomocniczych. Okresy zatrudnienia na tym stanowisku ZUS zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych.

(dowód: świadectwo pracy k. 13 w aktach ZUS)

Przedsiębiorstwo (...) było przedsiębiorstwem energetycznym, które zajmowało się modernizacją i budową urządzeń energetycznych, takich jak elektrownie i elektrofiltry.

Jako monter – brygadzista wnioskodawca wykonywał w spornym okresie, obowiązki montera kotłów energetycznych, tj. wymieniał części ciśnieniowych, remontował kotłów i urządzeń pomocniczych kotłów. Ponadto jako brygadzista nadzorował prace innych monterów i spawaczy. Przez cały czas wnioskodawca pracował na hali. Nie miał oddzielnego pomieszczenia. Przełożonym wnioskodawcy jako brygadzisty był mistrz, który miał biuro i nie pracował cały czas z monterami na hali.

(dowód: zeznania świadków L. N. i G. Z. k. 28, 30, zeznania wnioskodawcy k. 29 w zw. z k. 17, 18 w aktach sprawy)

Przedsiębiorstwo (...) w Ł. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno Usługowym (...) Spółka z o.o. w B. k/B. nie wystawiła wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

Zatrudniony wraz z wnioskodawcą w spornym okresie na tym samym stanowisku – G. Z. otrzymał od przedsiębiorstwa (...) świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych i ma zaliczony przez ZUS ten okres pracy do stażu w warunkach szczególnych.

(dowód: zeznania świadka G. Z. 18 w aktach sprawy)

Przy zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych wnioskodawcy okresów zatrudnienia: od 11 lipca 1991 roku do 1 stycznia 1992 roku oraz od 16 marca 1992 roku do 31 sierpnia 1992 roku, staż pracy wnioskodawcy, w takich warunkach, łącznie z okresem niekwestionowanym przez organ rentowy, wynosi ponad 15 lat.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył i ocenił co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy, w brzemieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami ograniczał się do faktu, czy wnioskodawca ma 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach (spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w dniu (...) 2013 roku ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Organ rentowy uznał bowiem, że wnioskodawca nie spełnia przesłanki zatrudnienia w warunkach szczególnych co najmniej przez 15 lat i tym samym zakwestionował wystawione wnioskodawcy świadectwo pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawca twierdził zaś, że legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, albowiem pracował w takich warunkach w okresach od 11 lipca 1991 roku do 1 stycznia 1992 roku oraz od 16 marca 1992 roku do 31 sierpnia 1992 roku w Przedsiębiorstwie Produkcyjno Usługowym (...) Spółce z o.o. w B. ma stanowisku monter – brygadzisty.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w spornych okresach Sąd oparł się na zeznaniach świadków L. N. i G. Z. oraz zeznaniach wnioskodawcy. Zeznania te zasługują na wiarę, gdyż są spójne i logiczne. Podkreślić przy należy, iż organ rentowy nie przedstawił w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie wiarygodności wskazanych wyżej dowodów.

Z dowodów powyższych wynika, że w okresach w okresach od 11 lipca 1991 roku do 1 stycznia 1992 roku oraz od 16 marca 1992 roku do 31 sierpnia 1992 roku wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał obowiązki monter kotłów energetycznych, tj. wymieniał części ciśnieniowych, remontował kotły i urządzeń pomocniczych kotłów. Ponadto jako brygadzista wnioskodawca nadzorował prace innych monterów i spawaczy. Wnioskodawca pracował cały czas na hali, nie miał oddzielnego pomieszczenia.

Przez cały czas wnioskodawca pracował na hali. Nie miał oddzielnego pomieszczenia. Przełożonym wnioskodawcy jako brygadzisty był mistrz, który miał biuro i nie pracował cały czas z monterami na hali.

W świetle zebranego materiału dowodowego, należało zatem uznać, że w spornych okresach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione Dziale II wykazu A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, tj. prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych oraz w Dziale XIV, poz. 24, tj. prace polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżynieryjno-technicznym na oddziałach wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Dodać należy, że zatrudniony wraz z wnioskodawcą w spornym okresie na tym samym stanowisku – G. Z. otrzymał od przedsiębiorstwa (...) świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych i ma zaliczony przez ZUS ten okres pracy do pracy w warunkach szczególnych.

W związku z tym, że wykazany przez wnioskodawcę okres pracy w warunkach szczególnych wynosi więcej niż 15 lat, stwierdzić należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury poczynając od dnia (...) 2013 roku, tj. od ukończenia przez niego 60 lat.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego znajduje uzasadnienie w treści art. 98 k.p.c. oraz przepisach § 12 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461).